

TÍTOL: Estereotips de gènere i amor romàntic.

ALUMNAT: 3r d'ESO.

RESUM: les activitats que us presentem a continuació es poden fer tant a l'aula com amb la família, i fomenten la reflexió sobre la construcció social del gènere, el rol social de les dones i els homes i els mites de l'amor romàntic.

Cal tenir en compte: es pot fer aquesta activitat sencera o només algunes parts, el temps que s'hi dedica pot incloure hores no lectives i també hi ha algunes parts que es poden treballar a casa. Es pot decidir amb el grup si s'utilitzaran recursos digitals o bé en paper.

Material: dos fulls de paper gran tipus pòster (A2) o paper d'embalar, papers (post-it o similar), material per escriure, altaveus i projector per les imatges i els vídeos. També necessitareu imatges de publicitat, lletres de cançons i frases romàntiques.

Desenvolupament:

Les dones i els homes a la societat

Compartiu amb al grup els conceptes de sexe i gènere. També pot ser útil introduir els conceptes de prejudicis i estereotips.

Cada alumne/a ha d'escriure en un full petit (tipus post-it) una característica que socialment se solgui vincular amb les dones i en un altre full, una que es vinculi amb els homes. Per exemple:

- Com s'espera la societat que siguis si ets un home / una dona?
- Quines característiques de comportament i caràcter són premiades o aprovades si ets una dona / un home?

Construiu dos murals o pòsters: un amb totes les característiques de les dones i un altre amb les dels homes, llegiu-les i identifiqueu els elements que considereu rellevants:

- Coincideixen? Es repeteixen?
- Trobeu a faltar alguna altra característica?
- Quines emocions i sentiments us desperten?
- Quina vinculació trobeu amb conceptes com la llibertat o el poder?

Per acabar, us proposem veure els següents vídeos amb diferents frases que les [dones](#) i els [homes](#) senten al llarg de la seva vida. Podeu identificar alguna característica present als vostres pòsters? També podeu aprofitar per afegir-n'hi de noves.

Què ens diu la publicitat?

Compartiu amb el grup les següents fotografies publicitàries on surten [només homes](#), [només dones](#) o bé [homes i dones junts](#).

Doneu uns minuts al grup per reflexionar sobre les imatges i les diferències entre les que mostren homes i les que mostren dones. Proposeu-los compartir les seves reflexions. A continuació, us oferim algunes preguntes per dinamitzar el debat:

- Com són els cossos dels homes que surten a les fotografies? I els de les dones?
- Quines diferències trobeu en les posicions dels cossos?
- En quina posició està la càmera?

- Trieu alguna imatge i compartiu quins adjectius i quines emocions us venen al cap en veure-la?
- Què t'imagines que ha passat abans de fer la fotografia? Què passarà després?
- A les fotografies d'homes i dones junts, quina relació s'estableix entre els models?

Convideu l'alumnat a sortir al pati per fer una estàtua que imiti alguna de les postures de la publicitat. És interessant si un noi pot fer l'estàtua d'una imatge de noia, o al revés. Comenteu l'activitat amb el grup:

- Com ens fan sentir les postures de la publicitat de les dones? I les dels homes?
- Què acostuma a passar quan una dona adopta una postura considerada «masculina»? I al revés?

Analitzeu els pòsters elaborats a l'activitat anterior tenint en compte les reflexions que s'han fet en relació amb els models de comportament per a homes i dones que determina la publicitat. Identifiqueu si cal modificar o afegir alguna característica vinculada socialment a les dones o als homes.

Què ens diuen les cançons?

Dividiu el grup en subgrups més petits, i feu que cada grup triï una cançó que els agradi i que tracti sobre una relació de parella, amor, desamor o sobre els vincles amb l'altre sexe.

Per grups, han d'identificar els missatges més o menys explícits a la lletra de la cançó i analitzar quin paper tenen les habilitats com l'autoestima, la gestió de les emocions i els sentiments, l'empatia, la presa de decisions o el pensament crític.

Cada grup exposarà a la resta les seves conclusions.

Per finalitzar l'activitat, el grup ha de reescriure la lletra de la cançó amb l'objectiu de promoure un estil de relació equilibrada i enriquidora.

Algunes preguntes que poden guiar la reflexió sobre les lletres:

- La persona que canta és un home que parla de la relació amb una dona? O bé al revés? O és una altra opció?
- Podries resumir la cançó com si fos una petita història? Quin n'és el missatge clau?
- Com són els homes i les dones que apareixen a la cançó?
- Quines emocions s'expressen a la cançó? A quines situacions o accions es vinculen?
- Quin ideal de relació o de parella exalta la cançó?
- Com hauria de ser o com li agrada que sigui la relació?

Possibles missatges que sortiran a les cançons:

- Sense l'altra persona jo no soc ningú. La relació dona sentit a la meva existència.
- L'amor ha de superar barreres. Per amor podem arribar a fer de tot.
- Entrega total a l'altra persona.
- Desesperació en el moment de la ruptura.
- Obsessió per estar amb l'altra persona.
- La gelosia com a ingredient d'una relació. Control sobre què fa l'altra persona.
- La passió i el descontrol de les emocions.
- Estimar és per sempre.
- Amor a primera vista.
- L'amor és monògam i heterosexual.
- Qui t'estima et farà plorar.

Debat al voltant de l'amor romàntic

Vegeu el vídeo [Mites sobre l'amor i límits](#) de la PsicoWoman.

Feu conjuntament una pluja d'idees sobre què sabem i què pensem de l'amor romàntic.

Apunteu les idees claus a la pissarra. Proposeu a l'alumnat que respongui les preguntes que apareixen al vídeo i creeu noves preguntes a partir de les idees que han sorgit en el debat anterior. Per exemple:

- L'amor verdader pot amb tot?
- La gelosia, amb mesura, és una mostra d'amor?
- Quan tenim una relació de parella, cal renunciar a determinades amistats?
- L'amor és cec i no pots escollir de qui t'enamores?
- És normal patir per amor?
- En nom de l'amor es pot perdonar i justificar tot?
- Canviarà perquè m'estima?
- Estic amb ell/ella perquè és la meva mitja taronja?
- Com pot afectar el mite de l'amor romàntic a la forma de viure les relacions?
- Si tornem a revisar les lletres de les cançons de l'activitat anterior, quines característiques de l'amor romàntic hi reconeixeu?
- Què ha de tenir una relació per considerar-la equilibrada i no tòxica?
- Quins mecanismes per demanar ajuda utilitzaries en una situació de violència de gènere?

Per acabar, l'alumnat ha de pensar i triar una frase romàntica que li agradaria que li dediqués la seva parella.

Enquesta a la família

Aquesta activitat consisteix en que l'alumnat faci una petita enquesta a un mínim de dues persones de l'entorn familiar. Penseu preguntes relacionades amb el sexisme, els estereotips de gènere, l'amor romàntic o altres conceptes que sorgeixin durant el taller.

Suggerim que l'enquesta es dissenyi en format digital per facilitar la recollida de les dades i el tractament posterior d'aquestes. En aquest sentit, es poden fer gràfiques i l'anàlisi de les dades es pot classificar segons l'edat i el gènere. Es pot treballar en grups i presentar la informació en format diari, mural, infografia, vídeo o d'altres que acordeu.

Proposta de preguntes que el grup pot variar i ampliar:

- Amb quin gènere t'identifiques? (masculí, femení, no binari)
- Quina edat tens? (distribució per franges)
- Fins a quin punt estàs d'acord amb les següents afirmacions: (gens, poc, bastant, molt)
 - La publicitat actual conté missatges sexistes.
 - Vivim en una societat sexista.
 - A vegades tinc hàbits o comportaments sexistes.
- Amb quina afirmació estàs més d'acord pel que fa a la desigualtat entre homes i dones en àmbits com la política, la feina, l'esport, la cultura, les tasques de la llar o certes titulacions universitàries:
 - No hi ha desigualtat de gènere.
 - Hi ha desigualtat, però cada cop menys i aviat s'erradicarà.
 - Hi ha desigualtat i trigarà molt de temps a desaparèixer.
 - Les desigualtats entre homes i dones són cada cop més grans.

Proposta pedagògica: La Nave Va i Equip del «Sigues tu».

Conceptes sobre l'amor romàntic

Un mite és una creença sobre la realitat, que normalment no tenim consciència d'haver adquirit i que considerem veritable i universal.

L'amor romàntic és un mite segons el qual pensem que l'amor de parella es viu tal com ens mostren les pel·lícules; considerem que és natural sentir i viure així les relacions de parella.

En realitat, aquesta forma de viure l'amor és una construcció social. Va començar en un moment històric concret i s'ha difós en algunes cultures, per tant, no és universal ni igual per a tots els éssers humans.

La seva arrel es troba en l'amor cortès de l'època medieval, que es reforça posteriorment en la primera meitat del segle XIX, amb el moviment del romanticisme. L'amor romàntic es transforma en la manera principal de viure i concebre l'amor a occident. Aquest mite és refermat per cançons, històries, pel·lícules, etc. Això propicia que moltes persones desitgin una història d'amor amb aquestes característiques i donin significat a les seves vivències seguint aquest model.

Idees bàsiques de l'amor romàntic:

- L'amor pot amb tot, tot ho supera.
- Val la pena patir per amor. Això pot derivar en: per amor he d'aguantar i acceptar tots els comportaments de la meva parella.
- Som persones incompletes, per ser felices necessitem estar emparellades, necessitem la nostra mitja taronja.
- Només hi ha una persona perfectament compatible amb mi, la dificultat en l'amor és trobar-la; després, tot serà perfecte.
- Ja no som dues persones individuals, sinó que passem a ser un únic ésser indivisible.
- Mai no podré tornar a ser feliç si la meva mitja taronja em deixa.
- Estem destinats a estar junts.
- Una sola persona em complementa a la perfecció. Pot derivar a considerar les altres relacions menys importants i, fins i tot, prescindibles.
- La meva felicitat depèn de l'altra persona, i jo soc responsable de fer-la feliç.
- La passió és el més important i dura eternament.
- La gelosia és una demostració d'amor.
- L'amor dona sentit a la nostra vida.
- Si m'agrada una persona no puc sentir atracció per una altra.